

● **Научите нешто ново.** Нова искуства, попут учења нових вештина, могу променити функцију и основну структуру мозга. Учење новог језика, свирање музичког инструмента, ментално стимулативне активности у слободно време (шах или когнитивне игре) повећавају отпорност и спречавају когнитивни пад посебно код старијих особа.

● **Подржите здравствене раднике.** Искористите могућности на мрежама или путем своје заједнице да се захвалите здравственим радницима своје земље и свима онима који раде на сузбијању, спречавању и лечењу COVID-19 инфекције и њених последица.

У Републици Србији је у циљу очувања менталног здравља у време пандемије COVID-19 отворена Национална телефонска линија за пружање психосоцијалне подршке свим грађанима којима је потребна.

Телефон за психосоцијалну помоћ грађанима

0800 309 309

је **БЕСПЛАТАН** и **доступан**
нон-стоп од 00 до 24 часа
са свих мобилних и фиксних мрежа.

Градски завод
за јавно здравље
Београд

INSTITUT
ZA MENTALNO
ZDRAVLJE

Caritas
SRBIJE

СВЕТСКИ ДАН МЕНТАЛНОГ ЗДРАВЉА 2021

МОЖЕ ДА СЕ ДЕСИ СВАКОМЕ

Ментално здравље може имати значајан утицај на све области живота, на школовање, радни учинак, односе са породицом и пријатељима, способности за функционисање у заједници. Око 800 милиона људи (10.7%) широм света живи са неким поремећајем менталног здравља. Економски трошкови проузроковани присуством душевних поремећаја чине више од 4% БДП-а широм света, депресија је водећи узрок инвалидитета, а сваке године у свету се изврши више од 800.000 самоубистава. У 2019. години СЗО процењује да у земљама Европе 4,3% становника има депресију.

Неопходан је рад на побољшању менталног здравља појединаца и друштва у целини, путем промоције менталног благостања, превенције менталних поремећаја и напора да се повећа приступ квалитетној заштити менталног здравља уз поштовање људских права.

Због мера за ограничавање кретања у циљу смањења броја људи заражених ковидом, велики број људи је увео значајне промене своје дневне рутине. Сведочимо новој реалности рада од куће, привременој незапослености, школовању деце од куће и недостатку физичког контакта са члановима породице, пријатељима и колегама. Изазов за све нас је прилагођавање променама у начину живота, сузбијање страха од заразе вирусом и бригаа о људима који су нам блиски, посебно о особама из рањивих категорија, као што су и особе са менталним болестима.

Посебно у време епидемије важно је да водимо рачуна о свом менталном здрављу.

КОРИСНИ САВЕТИ

- Пратите поуздане изворе информација. Послушајте савете и препоруке званичних институција.
- Уведите дневну рутину и пратите је, колико год је то могуће.
- Устаните и идите на спавање сваки дан у исто време.
- Редовно одржавајте личну хигијену.
- Једите редовно, у одређено време и трудите се да оброци буду здрави.

- Редовно вежбајте.
- Одредите време за рад и време за одмор и ствари у којима уживате.
- Смањите број извора вести. Покушајте да смањите учесталост читања или слушања вести због којих се осећате узнемирено.
- Друштвени контакт је важан. Ако је ваше кретање ограничено, останите у сталном контакту са људима који су вам блиски путем телефона и друштвених мрежа.
- Избегавајте употребу алкохола и психоактивних супстанци као начина суочавања са страхом, анксиозношћу, досадом и друштвеном изолацијом.
- Израчунајте колико времена дневно проводите испред екрана. Обавезно правите редовне паузе од активности испред екрана.
- Користите своје налоге на друштвеним медијима да бисте промовисали позитивне приче.
- Помозите другима. Ако сте у могућности, понудите подршку људима у вашој заједници којима је потребна.

